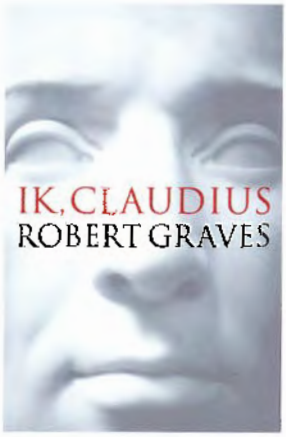
reist met piraten, vlucht voor bloeddorstige priesteressen, verkeert met de duurste courtisane van Egypte en wordt in een afschuwelijk ritueel door een heks van impotentie genezen. Na jaren van bloedstollende avonturen vindt Hipponax in Klazomenai zijn geliefde Arète weer, die echter nog steeds nauwlettend in de gaten wordt gehouden door zijn aartsvijand Boupalos. De dichter zint op wraak en krijgt die ook. Wat dan rest is een prachtig einde, dat ik u niet zal verklappen. Van Aken lijkt zich goed thuis te voelen in het historische genre. Hoewel hij hier en daar de schoolmeester uithangt door soms zelfs in dialogen een detaillistische uitleg van de historische context te geven, stoort dat niet en maakt juist het beeld compleet. Van Aken bedient zich in 'Koning voor een dag' van een archaïsch, lyrisch aandoende taal. Hierdoor krijg je soms de indruk een Griekse vertaling te lezen, waardoor het verhaal juist authentiek overkomt. Alleen de gedichten die Hipponax zingt, waarvan er overigens slechts enkele van de dichter zelf zijn, klinken als letterlijke vertalingen. Hiermee blijft de gangsta-rapper, bard, en bohemien Hipponax toch op afstand. En dat is opvallend, want Van Aken laat zien dat hij juist het dichterlijk proza goed beheerst.

Ramses Peters

ROBERT GRAVES, *IK, CLAUDIUS*.
(Mynx: Amsterdam 2008), 442 blz., prijs € 24,95.

'Clau… Clau… Clau…' Het is niet mogelijk dit boek te lezen zonder de Claudius van de televisieserie te zien en te horen. De houterige stotteraar die gek gedacht werd, maar slimmer was dan iedereen. De man die tegen zijn zin op de schouders werd gehesen van uitgelaten paleiswachters in de hysterische nasleep van de moord op Caligula (hij had zich volgens Suetonius achter een gordijn verstopt, maar zijn voeten staken er onder uit). Zijn biografie meldt dat hij historische werken en een autobiografie heeft geschreven, maar die teksten zijn verloren gegaan. Robert Graves heeft ons de autobiografie alsnog gegeven, en hij maakt de keizer tot een man die met een mix van ironie en melancholie het bestaan beschrijft van de kleine familieklieк die de macht had in het vroege Romeinse keizerrijk. Deze schildering is eigenlijk een gedetailleerde invulling van de schets die Tacitus en Suetonius tekenden: de nakomelingen van Augustus zijn doortrapte intriganten die zich met vuil spel, of met giftige paddenstoelen, verzekeren van een positie voor zichzelf of voor hun beschermeling. De Claudius van Graves wilde eigenlijk een rustig leven leiden als schrijver van geschiedkundige werken. Zijn eerste gedachte als hij tot keizer wordt gebombardeerd is dat hij nu toegang gaat hebben tot de geheime paleisarchieven. De 'autobiografie' die we lezen wordt in dit licht ook een boek over boeken: boeken die geschreven zijn, maar verdwenen, boeken die herschreven zijn om in het straatje te passen van een heerser. Meteen aan het begin van 'Ik, Claudius' vertelt de keizer dat zijn oudoom de oude Sibyllijnse orakelboeken heeft laten redigeren tot er een officiële versie was. Claudius heeft in een handschrift van Augustus een uit de officiële lijst verwijderd orakel gevonden, en dat orakel blijkt zijn levensloop nauwkeurig te voorspellen. De toon is gezet: de lezer weet dat een machthebber een bepaalde versie van een verhaal kan schrijven, en de lezer weet dat zelfs Augustus – die toch vaak als de brave Hendrik van de familie wordt afgeschilderd – sjoemelde met teksten. Weet de lezer dan nog zeker dat hij de verklaringen van Claudius kan geloven?
Hij moet het er mee doen, en krijgt een mooi beeld van de soap die de Romeinse politieke elite heeft opgevoerd. Het decor waar zich de soap afspeelt geeft ook doorkijkjes naar de buitenste regionen van het rijk. Met name het noorden, de strijd in Germanië, komt vaak langs. Soms krijg je het idee dat Graves – hij schreef in het interbellum – met enig genoegen de ruwheid van *the Germans* neerpent. Caligula heeft Germaanse lijfwachten. Als hij is doodgestoken, staan de lijfwachten op het punt een bloedbad aan te richten onder het publiek, maar 'het signaal voor de keizerlijke bevelen deed hen verstijven tot standbeelden'. Gniffel. Twee dagen verder rennen ze toch weer als richtingloze woestelingen rond, maar 'het keizerlijk saluut bracht hen tot een besluit. Ze renden naar voren en riepen: 'Hoch! Hoch!' Lang leve keizer Claudius!' Graves' tekst laat zich lezen op meerdere niveaus; ironie voert de boventoon.
Deze maand verschijnt bij dezelfde uitgeverij een vervolg op 'Ik, Claudius'. De titel is 'Claudius, de God' en dit boek is eveneens geschreven door Robert Graves.

Siward Tacoma

Deze maand verschijnt bij dezelfde uitgeverij een vervolg op 'Ik, Claudius'. De titel is 'Claudius, de God' en dit boek is eveneens geschreven door Robert Graves.